ARREST VAN HET HOF (Tweede kamer)
20 juni 1985 *

In zaak 124/84,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Finanzgericht Hessen, in het aldaar aanhangig geding tussen

H. Spitta & Co., gevestigd te Frankfurt am Main,

en

Hauptzollamt Frankfurt am Main-Ost,

om een prejudiciële beslissing over de geldigheid van artikel 1 van verordening (EEG) nr. 932/77 van de Commissie van 29 april 1977 houdende vaststelling van de bedragen welke in mindering worden gebracht op de belastingen op de invoer van rundvlees van oorsprong uit de Staten in Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan (PB 1977, L 109, blz. 16), in zoverre het verminderingsbedrag voor produkten van post 16.02 B III b) 1 aa) van het gemeenschappelijk douanetarief daarbij is vastgesteld op 143,956 RE,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Twee kamer),

samengesteld als volgt: O. Due, kamerpresident, P. Pescatore en K. Bahlmann, rechters,

advocaat-generaal: G. F. Mancini
griffier: D. Louterman, administrateur

gelet op de opmerkingen ingediend door:

— H. Spitta & Co., verzoekster in het hoofdgeding, vertegenwoordigd door H. Nehm, advocaat te Keulen,

— Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door B. Jansen, lid van haar juridische dienst,

* Procestaal: Duits.

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal, genomen ter terechtzitting van 2 mei 1985,

het navolgende

ARREST

(omissis)

In rechte

1 Bij beschikking van 25 april 1984, ingekomen ten Hove op 11 mei daaropvolgende, heeft het Finanzgericht Hessen het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag verzocht om een prejudiciële beslissing over de geldigheid van een bepaling van verordening nr. 932/77 van de Commissie van 29 april 1977 houdende vaststelling van de bedragen welke in mindering worden gebracht op de belastingen op de invoer van rundvlees van oorsprong uit de Staten in Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan (PB 1977, L 109, blz. 16).

2 Deze vraag is gerezen in een geschil betreffende de vaststelling van de heffing die verschuldigd is ter zake van de invoer van een partij gekruid en bevroren rundvlees van tariefpost 16.02 B III b) 1 aa) van oorsprong uit Madagaskar.

De relevante verordeningen

3 Op grond van artikel 2, lid 2, sub a, van de op 28 februari 1975 te Lomé gesloten ACS-EEG-Overeenkomst (verordening nr. 199/76 van de Raad van 30 januari 1976 houdende sluiting van deze overeenkomst, PB 1976, L 25, blz. 1) geldt voor produkten van oorsprong uit de ACS-Staten, die aan een gemeenschappelijke marktordening of een bijzondere regeling in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zijn onderworpen, bij invoer in de Gemeenschap een regeling die gunstiger is dan de algemene regeling.

4 Op grond van deze verbintenis werd de op verordening nr. 805/68 van de Raad van 27 juni 1968 (PB 1968, L 148, blz. 24) berustende gemeenschappelijke marktordening voor rundvlees in voor de invoer van rundvlees van oorsprong uit de ACS-Staten gunstige zin gewijzigd bij verordening nr. 1599/75 van de Raad van 24 juni 1975 inzake de regeling die geldt voor landbouwprodukten en bepaalde door verwerking van landbouwprodukten verkregen goederen, van oorsprong uit de ACS-Staten (PB 1975, L 166, blz. 67). Volgens artikel 2 van laatstgenoemde

verordening zijn de produkten die onder deze gemeenschappelijke marktordening vallen, volledig vrijgesteld van douanerechten; voorts worden volgens deze bepaling de overige belastingen op de invoer in de Gemeenschap verminderd met een bedrag dat elke drie maanden door de Commissie wordt vastgesteld en dat overeenkomt met 90% van het gemiddelde van de tijdens een bepaalde referentieperiode toegepaste invoerbelastingen („verminderingsbedrag"). De in deze bepaling voorziene vermindering is van toepassing op invoer waarvoor de importeur het bewijs levert, dat daarvoor door de staat van uitvoer een belasting bij de uitvoer is geheven, die overeenkomt met het bedrag van deze vermindering. Voorts bepaalt de verordening, dat de voorwaarden voor de toepassing van voornoemde bepalingen worden vastgesteld volgens de in artikel 27 van verordening nr. 805/68 bedoelde procedure, dat wil zeggen door de Commissie volgens de procedure van het comité van beheer. Vorenaangehaalde bepalingen zijn overgenomen in de artikelen 1 en 3 van verordening nr. 3328/75 van de Raad van 18 december 1975 (PB 1975, L 329, blz. 4).

5 De bepalingen ter uitvoering van verordening nr. 3328/75 van de Raad zijn door de Commissie vastgesteld bij verordening nr. 3376/75 van 23 december 1975 (PB 1975, L 333, blz. 44), op haar beurt gewijzigd bij verordening nr. 3136/76 van 22 december 1976 (PB 1976, L 353, blz. 40). Blijkens artikel 4 van deze twee achtereenvolgende verordeningen deelde de Commissie voor de toepassing van de verminderingsbedragen de Lid-Staten in twee groepen in, Ierland en het Verenigd Koninkrijk enerzijds en de overige Lid-Staten anderzijds. Voor laatstgenoemde staten werd het verminderingsbedrag vastgesteld op „90% van de heffing, ... eventueel gecorrigeerd ... met het monetair compenserende bedrag ... voor Frankrijk".

6 Deze regeling wordt toegelicht in de vierde en vijfde overweging van verordening nr. 3376/75. Daarin stelt de Commissie eerst vast, dat de belasting bij invoer, die wordt bepaald door het niveau van de heffing, naar gelang van de betrokken Lid-Staat kan verschillen ingevolge de werking van de compenserende bedragen „toetreding" voor de ene en van de monetair compenserende bedragen voor de andere. Vervolgens overweegt zij, „dat de rigoureuze toepassing van deze bedragen ingewikkelde beheersproblemen zou veroorzaken en de betrokken derde landen ertoe zou verplichten verschillende bedragen te heffen naar gelang van de bestemming in de Gemeenschap; dat het derhalve wenselijk is te bepalen dat deze bedragen forfaitair moeten worden berekend, waarbij slechts wordt uitgegaan van twee gebieden voor de Gemeenschap, namelijk de nieuwe Lid-Staten die de compenserende bedragen ‚toetreding' nog toepassen enerzijds en de overige Lid-Staten ande bovendien kunnen worden geacht dicht bij het gemiddelde te liggen van de voor iedere Lid-Staat geldende compenserende bedragen".

7 Bij vorenbeschreven stand van het gemeenschapsrecht stelde de Raad op 14 februari 1977 verordening nr. 425/77 vast (PB 1977, L 61, blz. 1), strekkende tot wijziging van de nomenclatuur van artikel 1 van verordening nr. 805/68 en van de overeenkomstige posten van het gemeenschappelijk douanetarief. Bij deze verordening werd post 16.02 B III b) 1, die een groep van tot dan toe van heffing vrijgestelde vleesbereidingen omvatte, onderverdeeld in twee posten, luidende als volgt:

— 16.02 B III b) 1 aa) „andere bereidingen en conserven, van vlees of van slachtafvallen, rundvlees of slachtafvallen van runderen bevattend, niet gekookt of gebakken" en

— 16.02 B III b) 1 bb) „andere bereidingen en conserven, van vlees of van slachtafvallen, rundvlees of slachtafvallen van runderen bevattend, overige".

8 De indeling van de lijst van artikel 1 van verordening nr. 805/68 werd in dier voege gewijzigd, dat eerstgenoemde produkten (aa), te weten bereidingen van niet gekookt of gebakken rundvlees, onder de bij invoer aan een heffing onderworpen posten kwamen te vallen, en laatstgenoemde produkten (bb), te weten gekookte of gebakken bereidingen, onder de van een dergelijke heffing vrijgestelde posten.

9 Korte tijd na invoering van deze gewijzigde indeling, op 29 april 1977, deed de Commissie verordening nr. 932/77 in werking treden, die het voorwerp vormt van de prejudiciële vraag van het Finanzgericht. De bijlage bij deze verordening omvat overeenkomstig de bepalingen van verordening nr. 3376/75 twee kolommen, waarvan de eerste de verminderingsbedragen voor Ierland en het Verenigd Koninkrijk vermeldt en de tweede die voor de „andere Lid-Staten". Voor laatstgenoemde Lid-Staten is het verminderingsbedrag voor post 16.02 B III b) 1 aa) vastgesteld op 143,956 RE per 100 kg. Zoals gezegd, is dit bedrag gelijk aan 90% van het bedrag van de heffing, gecorrigeerd met het voor Frankrijk geldende monetair compenserende bedrag.

10 Tenslotte zij vermeld dat de Commissie, na de feiten van de onderhavige zaak, artikel 4 van verordening nr. 3376/75 heeft gewijzigd bij verordening nr. 622/78 van 30 maart 1978 (PB 1978, L 84, blz. 15). Ingevolge deze wijziging is het verminderingsbedrag thans gelijk aan 90% van het bedrag van de heffing, eventueel gecorrigeerd met het in de Lid-Staat van invoer geldende monetair compenserende bedrag. Deze wijziging van de regeling wordt in de tweede, derde en vijfde overweging van de nieuwe verordening toegelicht als volgt: na erop te hebben gewezen, dat „momenteel bij de berekening van de bedragen van de vermindering van de belastingen op de invoer van de betrokken produkten in de Gemeenschap

slechts twee gebieden worden onderscheiden", overweegt de Commissie, dat dit bedrag „voortaan voor elke Lid-Staat afzonderlijk moet worden berekend, met inachtneming van het monetair compenserende bedrag dat geldt bij invoer in de betrokken Lid-Staat". Voorts wijst de Commissie erop, dat „de vermindering samengesteld is uit elementen van heffingen en monetair compenserende bedragen". Omdat de vaststelling van deze elementen in rekeneenheden problemen kan doen ontstaan inzake de door het uitvoerende land toe te passen omrekeningskoers, zou het bovendien dienstig zijn, voortaan „de vermindering voor elke Lid-Staat van bestemming in de nationale munteenheid [vast te stellen]". Daarbij zou de vermindering in aanmerking moeten worden genomen die geldt „op het tijdstip van uitvoer".

Het geding voor de nationale rechter

11 Verzoekster in het hoofdgeding, de Duitse onderneming H. Spitta & Co., drijft handel in landbouwprodukten en voert onder meer rundvleesbereidingen in uit Madagaskar. Blijkens het dossier kocht zij in 1976 in Madagaskar een partij van 1 000 ton gekruid rundvlees zonder been, dat toentertijd onder post 16.02 B III b) 1 van het gemeenschappelijk douanetarief viel. Aangezien de inklaring bij de invoer in de Bondsrepubliek Duitsland eerst plaatsvond op 24 en 25 mei 1977, dat wil zeggen na de inwerkingtreding van verordening nr. 425/77, werd de waar ingedeeld onder de nieuwe post 16.02 B III b) 1 aa) en derhalve onderworpen aan een volgens de bepalingen van verordening nr. 932/77 vastgestelde heffing. Na afwijzing van haar bezwaarschrift is verzoekster van de invordering van de aldus vastgestelde heffing in beroep gegaan bij het Finanzgericht Hessen.

12 Naast andere middelen, die niet het voorwerp van de onderhavige procedure vormen, heeft verzoekster voor het Finanzgericht aangevoerd, dat de bij verordening nr. 932/77 vastgestelde wijze van berekening van het verminderingsbedrag niet in overeenstemming is met verordening nr. 3328/75 van de Raad, volgens welke de belasting op de invoer zou moeten worden verminderd met een bedrag dat overeenkomt met 90% van het gemiddelde van de tijdens het betrokken tijdvak toegepaste invoerbelastingen.

13 Ten einde uitspraak te kunnen doen op dit middel, heeft het Finanzgericht Hessen het Hof van Justitie gevraagd of de vaststelling, bij verordening nr. 932/77 van de Commissie, van het verminderingsbedrag voor post 16.02 B III b) 1 aa) op 143,956 RE rechtsgeldig is.

14 Na een vergelijkende berekening van de in drie Lid-Staten (Frankrijk, Verenigd Koninkrijk en Duitsland) toe te passen verminderingsbedragen, geeft het Finanzgericht in zijn verwijzingsbeschikking uiting aan zijn twijfels omtrent de vraag, of de bij verordening nr. 932/77 vastgestelde berekeningswijze tot het door verordening nr. 3328/75 van de Raad beoogde resultaat leidt, te weten een daadwerkelijke vermindering met 90% van de belasting bij invoer in Duitsland. Het Finanzgericht meent, dat de afwijkende uitkomst van de berekeningen niet het gevolg is van een rekenfout, doch voortvloeit uit het beginsel van verordening nr. 3376/75 van de Commissie, waarin de Gemeenschap wordt ingedeeld in twee gebieden, Ierland en het Verenigd Koninkrijk enerzijds en de overige Lid-Staten anderzijds. Het Finanzgericht wijst erop, dat de Commissie bij verordening nr. 622/78 een gedifferentieerde berekening van de verminderingsbedragen heeft ingevoerd. Bijgevolg zou de vraag rijzen, of verordening nr. 932/77 niet in strijd is met verordening nr. 3328/75 van de Raad, in zoverre zij tot gevolg heeft, dat voor Duitsland een heffing wordt vastgesteld die aanzienlijk hoger is dan het resterende bedrag van 10% van de invoerbelasting, en of deze verordening bovendien niet in strijd is met het discriminatieverbod van artikel 40 EEG-Verdrag.

Geldigheid

15 Verzoekster in het hoofdgeding heeft voor het Hof haar reeds voor het Finanzgericht voorgedragen betoog nader gemotiveerd. Zij heeft getracht aan te tonen dat, rekening houdende met de verschillen tussen de monetair compenserende bedragen, de resterende invoerbelasting in Duitsland in casu drie keer zo hoog was als het geval zou zijn geweest indien het verminderingsbedrag overeenkomstig verordening nr. 3328/75 van de Raad was vastgesteld op 90%. De uitbreiding door de Commissie van het voor Frankrijk geldende verminderingsbedrag tot alle Lid-Staten van de Gemeenschap (behalve Ierland en het Verenigd Koninkrijk) zou onder deze omstandigheden tot een concurrentienadeel voor de Duitse importeurs hebben geleid. Een met de beginselen van verordening nr. 3328/75 van de Raad overeenstemmende berekening van de verminderingsbedragen zou slechts mogelijk zijn geweest, indien voor de onderscheiden Lid-Staten verschillende verminderingsbedragen waren vastgesteld, gelijk later is geschied bij verordening nr. 622/78. Bijgevolg vraagt verzoekster in het hoofdgeding aan het Hof, verordening nr. 932/77 ongeldig te verklaren en in zijn arrest voor het verminderingsbedrag een percentage aan te geven dat in overeenstemming is met de vereisten van verordening nr. 3328/75 van de Raad.

16 Ten betoge dat de bestreden verordening geldig is, voert de Commissie in hoofdzaak aan, dat zij bij de tenuitvoerlegging van verordening nr. 3328/75 van de Raad over een beoordelingsbevoegdheid op economisch vlak beschikt, op grond

waarvan zij het recht had om, met het oog op vereenvoudiging van de in de ACS-Staten bij uitvoer te vervullen formaliteiten, de verminderingsbedragen op forfaitaire wijze vast te stellen. Op het ogenblik van de inwerkingtreding van de bestreden verordening zou de Commissie in de veronderstelling hebben verkeerd, dat de betrokken produkten enkel naar Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk werden uitgevoerd. Bijgevolg zou zij ervan zijn uitgegaan, dat de in deze twee staten geldende invoerbelasting representatief was voor alle bij verordening nr. 3376/75 in twee groepen ingedeelde Lid-Staten. Toen naderhand bleek, dat ook uitvoer naar andere Lid-Staten plaatsvond, zou zij bij verordening nr. 622/78 een gedifferentieerde regeling hebben ingevoerd.

17 De verminderingsbedragen zouden niet zijn ingevoerd in het belang van de importeurs, doch in het belang van de ACS-Staten, ten einde hun het grootste gedeelte van de inkomsten uit de heffingen bij invoer in de Gemeenschap te doen toekomen. De regeling zou in ieder geval zo zijn opgezet, dat de importeur de volledige invoerbelasting draagt, dat wil zeggen de heffing, gecorrigeerd met het voor de Lid-Staat van bestemming geldende monetair compenserende bedrag. Met het oog daarop zou in artikel 1 van verordening nr. 3328/75 van de Raad als tweede voorwaarde zijn gesteld dat de importeur, om aanspraak te kunnen maken op de vermindering van de invoerbelasting, het bewijs moet leveren dat de uitvoerende staat een belasting heeft geheven die gelijk is aan het verminderingsbedrag.

18 Om dit vraagstuk te kunnen oplossen, moet in de eerste plaats worden gewezen op de bewoordingen van verordening nr. 3328/75 van de Raad, waarvan artikel 1 luidt als volgt:

„1) Voor produkten zoals bedoeld in artikel 1, sub a), van verordening (EEG) nr. 805/68, die van oorsprong zijn uit de ACS-Staten, worden ... de belastingen op de invoer verminderd met een bedrag dat elke drie maanden door de Commissie wordt vastgesteld en dat overeenkomt met 90% van het gemiddelde van de invoerbelastingen die tijdens een referentieperiode werden toegepast.

2) Lid 1 is slechts van toepassing op de invoer waarvoor de importeur het bewijs levert dat door de exporterende Staat een belasting bij de uitvoer is geheven ten belope van het bedrag van de in genoemd lid bedoelde vermindering."

19 Het Finanzgericht heeft terecht erop gewezen, dat de beslissende vraag in casu is, of de Commissie de Gemeenschap bij verordening nr. 3376/75 mocht indelen in twee gebieden en daarbij de situatie van Frankrijk als representatief beschouwen voor alle Lid-Staten behalve Ierland en het Verenigd Koninkrijk, ofschoon zulks tot gevolg had, dat voor de Bondsrepubliek Duitsland het resterende bedrag van

de invoerbelasting hoger was dan 10%, het bij artikel 1, lid 1, van verordening nr. 3328/75 voor de belastingheffing bij invoer gestelde maximum.

20 Op deze vraag moet worden geantwoord, dat onder de gegeven omstandigheden geen bezwaar kan worden gemaakt tegen de door de Commissie gekozen methode, waarbij op pragmatische wijze voor de gehele Gemeenschap (behalve Ierland en het Verenigd Koninkrijk) werd uitgegaan van de invoerbelasting die gold in de enige staat waarnaar, voor zover toentertijd bekend, daadwerkelijk uitvoer plaatsvond, waardoor in de uitvoerende ACS-Staat kon worden volstaan met één heffingstarief.

21 Ook al had dit systeem tot gevolg, dat bij invoer in de Bondsrepubliek Duitsland het door de uitvoerende staat ingehouden gedeelte van de heffing lager was dan 90%, het percentage waarop het „verminderingsbedrag" was vastgesteld, en dat de in de Lid-Staat van invoer geheven belasting evenrediglijk hoger was, gelijk de Commissie heeft betoogd, werden daardoor weliswaar de inkomsten van de betrokken ACS-Staat verminderd, maar de totale door de importeur te dragen last bleef ongewijzigd. Deze laatste moest immers in geen geval in totaal meer betalen dan de invoerbelastingen, voortvloeiende uit de met de monetair compenserende bedragen gecorrigeerde heffing. Het vereiste van artikel 1, lid 2, van verordening nr. 3327/75, dat het bewijs moet worden geleverd van het bedrag van de door de uitvoerende staat geheven uitvoerbelasting, waarborgde dat van de importeur in geen geval een totaal bedrag werd gevorderd dat hoger was dan de bij de bepalingen betreffende de gemeenschappelijke marktordening voor rundvlees vastgestelde invoerbelastingen, dat wil zeggen de met de monetair compenserende bedragen gecorrigeerde heffing.

22 Uit het vorenoverwogene volgt, dat de door verzoekster bestreden regeling niet tot een verandering van de mededingingsverhoudingen tussen de importeurs in de Gemeenschap kan leiden, aangezien deze verhoudingen worden bepaald door de vaststelling van de met de monetair compenserende bedragen gecorrigeerde heffingen. Het door de Commissie ingevoerde systeem kan derhalve niet worden geacht in strijd te zijn met het discriminatieverbod van artikel 40 EEG-Verdrag.

23 Bijgevolg moet aan het Finanzgericht worden geantwoord, dat bij onderzoek van de gestelde vraag niet is gebleken van feiten of omstandigheden die de geldigheid kunnen aantasten van verordening nr. 932/77 van de Commissie van 29 april 1977 houdende vaststelling van de bedragen welke in mindering worden gebracht op de belastingen op de invoer van rundvlees van oorsprong uit de Staten in Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan.

24 De nationale rechter dient uit te maken of, rekening houdende met de eventueel bij de uitvoer van de betrokken partij rundvlees betaalde belasting die recht geeft

op toepassing van de verminderingsbedragen — waaromtrent de aan het Hof overgelegde stukken geen betrouwbare gegevens bevatten -, verzoekster in het hoofdgeding in totaal een hoger bedrag heeft betaald dan dat van de invoerbelastingen, vastgesteld op grond van de ten tijde van de betrokken invoer geldende regeling.

Kosten

25 De kosten door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening harer opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

uitspraak doende op de door het Finanzgericht Hessen bij beschikking van 25 april 1984 gestelde vraag, verklaart voor recht:

Bij onderzoek van de gestelde vraag is niet gebleken van feiten of omstandigheden die de geldigheid kunnen aantasten van verordening nr. 932/77 van de Commissie van 29 april 1977 houdende vaststelling van de bedragen welke in mindering worden gebracht op de belastingen op de invoer van rundvlees van oorsprong uit de Staten in Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan.

Due Pescatore Bahlmann

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 20 juni 1985.

De griffier

P. Heim

De president van de Tweede kamer

O. Due